

CLAIMS RESOLUTION TRIBUNAL
בית הדין לבוררות בנושא החשבונות הרדומים בשוויץ – CRT

להתייחסות בלבד - הנוסח האנגלי הינו הקובע

בעניין ההתדיינות המשפטית לגבי נכסי קורבנות השואה
תיק מס' CV96-4849

מענק מאושר

לתובעות Elisabeth Kedem and Elizabeth J. Mueller

בעניין חשבונו של Alexander Frank

מס' תביעות: 001120/AH; 704565/AH¹

גובה המענק: 26,750.00 פרנקים שווייצרים

מענק מאושר זה מתבסס על תביעתה של אליזבת קדם, מבית פרנק (להלן "התובעת קדם"), לחשבון על שם מיכאל פרנק, ועל תביעתה של אליזבת ז'. מילר, מבית פרנק (להלן "התובעת מילר") (להלן ביחד "התובעות"), לחשבון על שמה². מענק זה הוא בעניין חשבון שפורסם על שם אלכסנדר פרנק (להלן "בעל החשבון") בסניף ציריך של בנק [שם הבנק חסוי] (להלן "הבנק").

כל המענקים מתפרסמים. במידה שהתובע לא דרש חיסיון לגבי תביעתו, כמו במקרה דנן, שמו של הבנק בלבד נשמר חסוי.

מידע שהוגש על ידי התובעות

התובעת קדם

התובעת קדם הגישה טופס תביעה בו זיהתה את בעל החשבון כאביה, אלכסנדר פרנק, אשר נולד ב- 14 במרץ 1898 בסובוטיקה, יוגוסלביה, ואשר נשא למגדה פרנק, מבית שואב. התובעת ציינה שלהוריה נולדו שתי בנות: אחותה אולגה, שנפטרה בהיותה צעירה מאוד, והיא בעצמה. בשיחת טלפון עם ה- CRT ב- 20 בנובמבר 2002, התובעת הוסיפה שמשפחתה התגוררה ב- 7 Zemun, Dobrovacka, יוגוסלביה. אביה, שהיה יהודי, היה שען ואופטיקאי

¹ התובעת מילר לא הגישה טופס תביעה ל- CRT. אולם, ב- 1999 היא הגישה שאלון ראשוני, מס' ENG 0509 071, לבית המשפט בארה"ב. אף על פי שהשאלון הראשוני אינו טופס תביעה, בית המשפט, בצו מן ה- 30 ביולי 2001, הורה שהשאלונים שניתן לטפל בהם כטופסי תביעה יטופלו כתביעות שהוגשו במועד (ראה: *Order Concerning Use of Initial Questionnaire Responses as Claim* (Forms in the Claims Resolution Process for Deposited Assets (July 30, 2001)). השאלון הראשוני הועבר ל- CRT ונרשם תחת מס' תביעה 704565.

² ה- CRT לא איתר אף חשבון על שם קרוב משפחתה של התובעת קדם, מיכאל פרנק, או על שם התובעת מילר, בבסיס הנתונים של קורות החשבונות שהוכן בעקבות החקירה של הוועדה העצמאית של אישי ציבור (Independent Committee of Eminent Persons), להלן "ICEP") לזיהוי חשבונות בבעלות בעלי חשבונות שבאופן קרוב לוודאי או אפשרי היו קורבנות של רדיפות הנאצים, כמוגדר בסדרי הדין החלים על הליך יישוב התביעות, כפי שתוקנו, (להלן "סדרי הדין"). תשומת לב התובעות לכך כי ה- CRT ימשיך ויחקור בנוגע לתביעותיהן כדי לקבוע אם קיימת אפשרות למענק בהתבסס על המידע שהוגש על ידי התובעות או על מידע ממקורות נוספים.

בבלגרד הקרובה. עקב הכיבוש הנאצי ביוגוסלביה, רכוש המשפחה הוחרם על ידי השלטון הנאצי, ולאחר מכן אבי התובעת נעצר ונשלח למחנה עבודה בכפייה ואמה נשלחה לאושוויץ. התובעת קדם הצליחה לעבור את הגבול ההונגריה על מנת לברוח מהנאצים, אבל אחר כך נתפסה ונשלחה למחנה ריכוז. אחרי מלחמת העולם השנייה, התובעת קדם והוריה, אשר שרדו את השואה, חזרו ל-Zemun. התובעת קדם ציינה שאמה התאבדה ב-1947 ושאיבה נשאר ביוגוסלביה, מקום בו נפטר ב-1972. התובעת קדם ציינה כי נולדה ב-18 במרץ 1932 ב-Zemun.

התובעת קדם הגישה לבית המשפט שאלון ראשוני ב-1999 וטופס תביעה ל- ATAG Ernst & Young ב-1998 בהם תבעה את זכותה לחשבון בנק שוויצרי על שם סבה, מיכאל פרנק. כביסוס לתביעתה, התובעת קדם הגישה העתקים של תעודות הזהות והלידה שלה, בהן צוין שאיבה נקרא אלכסנדר פרנק.

התובעת מילר

התובעת מילר הגישה לבית המשפט שאלון ראשוני ב-1999 בו זיהתה את בעל החשבון כדודה מצד אביה, סנדור פרנק. התובעת מילר ציינה שבבעלות סנדור פרנק היתה חנות תכשיטים גדולה, ממוקמת ב-Fo Utca 65, Fehergyarmat, הונגריה. התובעת מילר ציינה שמשפחתה היתה יהודיה, ושעד לשנת 1944 הם התגוררו ב-Kersemjen ו-Cegenydanyad Szatmer M., הונגריה. בנוסף, התובעת מילר ציינה שב-1944, היא, בתה התינוקת ואמה נשלחו לגטו ואחר כך לאושוויץ. התובעת מילר ציינה שמכוון שדודה היה תכשיטן, למשפחה היו תכשיטים רבים ויקרים, ואמה תפרה אותם בתוך הבגדים שלהם לפני שנשלחו לאושוויץ, אבל הנאצים גילו וגנבו אותם. התובעת מילר ציינה שאמה שהיתה בת 44 ובתה שהיתה בת 18 חודשים נרצחו על ידי הנאצים ושהיא איבדה מעבר ל-22 קרובי משפחה בשואה.

התובעת מילר סיפרה שב-1996 היא בקרה במוזיאון השואה בוויניגטון, ארה"ב, ושבאחד העולמות בו היתה תמונה גדולה של יהודי הונגריה בהגעתם לאושוויץ, לתדהמתה, היא זיהתה את עצמה עם תינוקה בידיה. התובעת פנתה למוזיאון וקבלה העתק של התמונה, שהינה התמונה היחידה שיש לה מבתה התינוקת. כביסוס לתביעתה, התובעת מילר הגישה העתקים של התכתובת עם המוזיאון ושל התמונה בה היא מופיעה יחד עם בתה התינוקת.

התובעת מילר ציינה כי נולדה ב-28 בנובמבר 1920.

מידע זמין ברשומות הבנק

רשומות הבנק כוללות טופס דף חשבון. לפי רשומות אלה, בעל החשבון היה אלכסנדר פרנק. ברשומות הבנק לא נרשמו שום עיר או ארץ מגורים של בעל החשבון. לפי רשומות הבנק, לבעל החשבון היה חשבון פיקדון לפי דרישה.

בהתאם לסעיף 6 של סדרי הדין החלים על הליך יישוב התביעות, כפי שתוקנו (להלן "סדרי הדין"), ה-CRT ביקש סיוע מרצון מהבנק על מנת לקבל מידע נוסף בנוגע לחשבון זה (להלן "סיוע מרצון"). באוקטובר 2004, הבנק מסר ל-CRT שלא נמצאו מסמכים נוספים בנוגע לחשבון הנדון.

לפי רשומות הבנק, החשבון הועבר לחשבון מושהה מיועד לחשבונות רדומים ב-31 בדצמבר 1948. שווי החשבון ביום העברתו היה 19.50 פרנקים שוויצרים.

רשומות הבנק לא מראות מתי נסגר החשבון. המבקרים שחקרו את הבנק הזה כדי לזהות חשבונות בבעלות קורבנות רדיפות הנאצים, לפי ההוראות שקבלו מהוועדה העצמאית של אישי ציבור (Independent Committee of Eminent Persons, להלן "ICEP") לא מצאו את החשבון הזה במערכת של החשבונות הפתוחים של הבנק, ועל כן הניחו שהחשבון נסגר. מבקרים אלה ציינו שלא מצאו עדות לפעילות בחשבון האמור לאחר 1945. אין הוכחות ברשומות הבנק כי בעל החשבון או יורשיו סגרו את החשבון וקבלו את היתרה.

בדיקת ה- CRT

אחד תביעות

בהתאם לסעיף 37(1) של סדרי הדין, ניתן לאחד תביעות לגבי אותו חשבון או לגבי חשבונות קשורים בהליך אחד על פי שיקול הדעת של ה-CRT. במקרה הנוכחי, ה-CRT קובע כי יש לאחד את שתי התביעות של התובעות בהליך אחד.

זיהוי בעל החשבון

שמו של אבי התובעת קדם ושמו של דוד התובעת מילר מתאימים לשם שפורסם לגבי בעל החשבון³. ה-CRT מציין שרשומות הבנק לא כוללות שום מידע ספציפי לגבי בעל החשבון מלבד שמו. כביסוס לתביעתה, התובעת קדם הגישה העתקים של תעודות הזהות והלידה שלה, בהן צוין שאביה נקרא אלכסנדר פרנק, מה שמאמת באופן בלתי תלוי שהאדם שנטען שהוא בעל החשבון נקרא באותו שם שמופיע ברשומות הבנק כשמו של בעל החשבון. התובעת קדם הגישה לבית המשפט שאלון ראשוני ב-1999 וטופס תביעה ל- ATAG Ernst & Young ב-1998 בהם תבעה את זכותה לחשבון בנק שוויצרי על שם סבה, מיכאל פרנק. בטופס התביעה שלה, התובעת זיהתה באופן ספציפי את אביה, אלכסנדר פרנק. ה-CRT מציין שהתובעת מילר זיהתה את השם של בעל החשבון בשאלון הראשוני שהגישה ב-1999, לפני הפרסום של שם בעל החשבון בפברואר 2001 ברשימת ICEP, בה אותרו חשבונות שבאופן קרוב לוודאי או אפשרי היו שייכים לקורבנות רדיפות הנאצים.

ה-CRT מציין שהשם אלכסנדר פרנק מופיע פעם אחת בלבד ברשימת ICEP.

ה-CRT מציין שקרוב משפחתה של התובעת קדם וקרוב משפחתה של התובעת מילר אינם אותו אדם. למרות זאת, מכיוון שהתובעות זיהו את כל המידע שפורסם לגבי בעל החשבון, הכלול ברשומות הבנק; מכיוון שהמידע שהוגש על ידי כל אחד מן התובעות תומך ולא סותר כלל את המידע הכלול ברשומות הבנק; מכיוון שאין מידע נוסף ברשומות הבנק שהיה מאפשר ל-CRT לקבוע את זהות בעל החשבון; ומכיוון שלא הוגשו תביעות נוספות לחשבון זה, הכרעתו של ה-CRT היא שהתובעת קדם והתובעת מילר זיהו באופן סביר את בעל החשבון.

מעמד של בעל החשבון כקורבן של רדיפות הנאצים

התובעות הוכיחו באופן סביר שבעל החשבון היה קורבן של רדיפות הנאצים. התובעת קדם ציינה שהנאצים החרימו את הרכוש של בעל החשבון ושל משפחתו, שהיו יהודים, ושאחר כך בעל החשבון נעצר ונשלח למחנה עבודה בכפייה ואשתו נשלחה לאושוויץ. התובעת מילר ציינה שבעל החשבון היה יהודי והתגורר בהונגריה הכבושה על ידי הנאצים ושקורבי משפחתו נספו בשואה.

הקשר המשפחתי של התובעות עם בעל החשבון

התובעות הוכיחו באופן סביר שהן היו קרובות משפחה של בעל החשבון, כאשר מסרו מידע ספציפי ומסמכים המוכיחים שבעל החשבון היה אביה של התובעת קדם ודודה של התובעת מילר.

התובעת קדם הגישה העתקים של תעודות הזהות והלידה שלה, בהן צוין שאביה נקרא אלכסנדר פרנק.

ה-CRT מציין שהתובעת מילר הגישה לבית המשפט שאלון הראשוני ב-1999 בו זיהתה את הקשר המשפחתי בין בעל החשבון והתובעת מילר, לפני הפרסום של רשימת ICEP, מה שתומך באופן סביר באפשרות שהתובעת מילר היא

³ ה-CRT מציין שהתובעת מילר ציינה ששם דודה היה סנדור פרנק. ה-CRT מציין שהשם סנדור הוא הגרסה ההונגרית של השם אלכסנדר.

קרובת משפחה של בעל החשבון, כפי שציינה בשאלון הראשוני. אין כל מידע לפיו לבעל החשבון יורשים נוספים בחיים.

בעניין תשלום יתרת החשבון

לפי רשומות הבנק, החשבון הועבר לחשבון מושהה ב- 31 בדצמבר 1948 או לפני תאריך זה. המבקרים שחקרו את הבנק הזה לפי ההוראות שקבלו מוועדת ICEP קבעו שהחשבון נסגר בתאריך בלתי ידוע. מכון שהחשבון נשאר פתוח אחרי מלחמת העולם השנייה; מכון שאין ראיה שהיתרה בחשבון שולמה לבעל החשבון ואין ראיה לתאריך סגירת החשבון; מכון שבעל החשבון או יורשיו לא יכלו לקבל מידע מן הבנק אודות החשבון לאחר מלחמת העולם השנייה בשל הנהגה בבנקים השוויצרים להימנע מלמסור מידע או למסור מידע שגוי בנוגע לחשבון בתגובה לבקשת מידע על ידי בעלי חשבונות, זאת בשל חשש מחבות כפולה; ומכון שניתן ליישם את חזקות (ח), (ט) ו- (י) שבסעיף 28 של סדרי הדין (ראה נספח א'), הכרעתו של ה-CRT היא כי סביר שהיתרה בחשבון לא נתקבלה על ידי בעל החשבון או יורשיו. בהתבסס על התקדימים וסדרי הדין, מפעיל ה-CRT מספר הנחות על מנת לקבוע אם בעלי החשבונות או יורשיהם קבלו את היתרה שבחשבונות.

הבסיס למענק

ה-CRT קבע כי ראוי לפסוק מענק לטובת התובעות. ראשית, התביעות הינן קבילות בהתאם לקריטריונים המפורטים בסעיף 18 של סדרי הדין. שנית, התובעות הוכיחו כי סביר שבעל החשבון היה אביה של התובעת קדם ודודה של התובעת מילר, וקירבה זו מצדיקה את המענק. שלישיית, ה-CRT קבע כי סביר שבעל החשבון או יורשיו לא קבלו בעבר את היתרה שבחשבון הנדון.

סכום המענק

במקרה הנוכחי, לבעל החשבון היה חשבון פיקדון לפי דרישה. לפי רשומות הבנק, ב- 31 בדצמבר 1948, שווי החשבון היה 19.50 פרנקים שוויצרים. בהתאם לסעיף 29 של סדרי הדין, כאשר הסכום בחשבון פיקדון לפי דרישה אינו מגיע ל- 2,140.00 פרנקים שוויצרים, ובהעדר הוכחה נגדית, הסכום בחשבון ייקבע ל- 2,140.00 פרנקים שוויצרים. השווי הנוכחי של סכום המענק נקבע על ידי הכפלת הסכום כפי שנקבע בהתאם לסעיף 29 במקדם 12.5, בהתאם לסעיף 31(1) של סדרי הדין ולכן הסכום הסופי של המענק הוא 26,750.00 פרנקים שוויצרים.

חלוקת המענק

בהתאם לסעיף במקרים בהם לא ניתן לקבוע במדויק את זהותו של בעל החשבון בשל המידע המוגבל הנמצא במסמכי הבנק, ומקום בו מספר תובעים בלתי קשורים הוכיחו קשר מתקבל על הדעת לאדם בעל שם זהה לזה של בעל החשבון, יעניק ה-CRT את החלק היחסי מן הסכום המלא שבחשבון לכל תובע או לכל קבוצה של תובעים אשר היו זכאים לו על פי סדרי דין אלה אלמלא הגבלת המידע כאמור. במקרה הנוכחי, כל אחת מן התובעות הוכיחה קשר מתקבל על הדעת לאדם בעל שם זהה לזה של בעל החשבון. לפיכך, התובעת קדם זכאית לקבל חצי מהסכום הכולל של המענק והתובעת מילר זכאית לקבל חצי מהסכום הכולל של המענק.

הקף המענק

תשומת לב התובעות לכך, כי בהתאם לסעיף 20 של סדרי הדין, ה-CRT ימשיך ויחקור בנוגע לתביעותיהן כדי לקבוע אם קיימים חשבונות בנק נוספים בשוויץ שביכולתן לתבוע. חקירה זו כוללת חיפוש בבסיס הנתונים של כלל החשבונות (המכיל רשומות אודות 4.1 מיליון חשבונות בנק שוויצרים מן השנים 1933 עד 1945).

אישור המענק

ה-CRT מאשר מענק זה לצורך אישורו של בית המשפט ותשלום על ידי הממונים המיוחדים.

Claims Resolution Tribunal
10 דצמבר 2004